

Podmínky přijatelnosti vodohospodářských projektů
pro Operační program Životní prostředí
v programovacím období 2007 – 2013

6. srpna 2007

SOUHRN

Cílem dokumentu „Podmínky přijatelnosti vodohospodářských projektů pro Operační program Životní prostředí v programovacím období 2007 - 2013“ (dále jen „podmínky přijatelnosti“) je komplexní nastavení pravidel pro akceptaci vodohospodářských projektů v rámci kterých bude ze zdrojů Evropské unie podporována infrastruktura provozovaná na podkladě provozních smluv provozními společnostmi s účastí soukromého sektoru. Dokument představuje klíčový podpůrný materiál pro vyjednání prioritní osy 1 „Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní“ Operačního programu Životní prostředí a nastavuje pravidla přijatelnosti vodohospodářských projektů mj. způsobem minimalizujícím možnost nesprávného využití či zneužití dotačních prostředků z fondů EU tak, aby tyto prostředky byly v plné míře využity k zamýšlenému účelu a nemohlo dojít v konečném důsledku ke zjevné či skryté zakázané veřejné podpoře účastníka hospodářské soutěže.

Podmínky přijatelnosti rozpracovávají vládou schválené (usnesení vlády č. 619 ze dne 4. června 2007) hlavní zásady pro řešení této oblasti upravené v Mandátu místopředsedy vlády a ministra životního prostředí pro jednání s Evropskou komisí ve věci problematiky provozních smluv projektů z oblasti vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu v rámci Operačního programu Životní prostředí pro programovací období 2007 - 2013.

Dokument je členěn na celkem čtyři oddíly, z nichž první oddíl (A) se zaměřuje na oblast stávajících provozních vztahů, druhý oddíl (B) na oblast nových provozních smluv, třetí oddíl (C) pojednává o kritériích pro posouzení nutnosti výběrového¹ řízení a poslední oddíl (D) řeší otázku kvality poskytovaných služeb a nástrojů podporující efektivitu.

V rámci **oddílu A** podmínky přijatelnosti stávajících provozních vztahů sledují naplnění tří základních požadavků:

- 1) eliminaci poskytnutí nepřiměřené výhody na straně provozovatele;
- 2) zajištění doby trvání smluvních vztahů slučitelné se soutěžním právem Evropského společenství (ES);
- 3) aplikaci nástrojů zajišťující větší efektivitu a kvalitu vodohospodářských služeb.

Realizace všech tří požadavků se vztahuje na všechny provozní smlouvy spadající do části 1, oddílu A, což jsou smluvní vztahy uzavřené s provozovateli s rozhodující účastí soukromého kapitálu. Na smlouvy uzavřené s provozovateli s rozhodující účastí veřejného sektoru – část 2, oddílu A se za splnění určitých podmínek váže zabezpečení třetího požadavku.

Navrženým opatřením pro zamezení vzniku nepřiměřené výhody na straně provozovatele je přijetí modelu cenového stropu pro výpočet ceny pro vodné a stočné při současné regulaci výše zisku, přičemž se jedná o opatření podporující zároveň i vyšší efektivitu provozovatele.

Zajištění doby trvání smluvních vztahů slučitelné se soutěžním právem ES vzešlo z následujících předpokladů:

- 1) aplikace soutěžního práva ES (pravidel hospodářské soutěže) na provozní vztahy pouze v rámci doby trvání smluvního vztahu po vstupu ČR do EU;
- 2) respektování zásady proporcionality tj. respektování trvání smluvního vztahu tak, aby mohlo dojít ke splacení případné investice;

---

¹ Výběrové řízení jako souhrnný pojem pro zadávací řízení dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a pro koncesní řízení dle zákona č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení.

- 3) uzavření těchto smluv před vstupem ČR do EU s podmínkami a závazky přijatými v souladu s tehdejší právním prostředím bez nutnosti „vyhovění“ soutěžnímu právu ES v té době;
- 4) riziko soudních sporů v případě nesouhlasu provozovatele se zkrácením smluvního vztahu, a tím praktické zamezení přijetí projektu.

Na základě těchto předpokladů bylo nutné hledat kompromisní řešení a „neaplikovat“ soutěžní právo s takovou intenzitou jako je tomu v případě nových provozních smluv uzavřených v době platnosti evropského práva. Časový milník, ke kterému se budou délky smluvních vztahů vztahovat byl zvolen v tomto ohledu.

Celý oddíl A je statisticky doplněn kategoriemi smluvních vztahů ve vazbě na termíny jejich ukončení.

Oddíl B se zaměřuje na nové provozní smlouvy, přičemž klíčovou oporou pro tuto oblast je především obsah obecně závazné právní úpravy ČR na úseku zadávání veřejných zakázek a při uzavírání koncesních smluv. Oddíl rozvádí podmínky týkající se smluvní délky, použití hlavních a dílčích hodnotících kritérií. V nejbližší době bude na webových stránkách Řídícího orgánu Operačního programu Životní prostředí dána k dispozici vzorová provozní smlouva.

Oddíl C nastavuje kritéria (např. oddělitelnost infrastruktury) při jejichž naplnění bude nutné provést výběrové řízení na provozování nové infrastruktury pořízené z prostředků EU v souladu s postupy uvedenými v oddíle B. V tomto případě nebude nutné upravit nebo soutěžit provozní smlouvu pro stávající infrastrukturu (nefinancovanou z prostředků EU) podle požadavků uvedených v oddílech A resp. B.

Oddíl D je komplementárním oddílem oddílu A i B, neboť jak stávající, tak i nové smlouvy musí zahrnovat nástroje podporující efektivitu vymezené v oddíle D.

Na oddíl D nepřímo navazuje dokument „Katalog výkonových parametrů“, který bude v blízké době dán k dispozici na webových stránkách Řídícího orgánu Operačního programu Životní prostředí.

A. STÁVAJÍCÍ PROVOZNÍ SMLOUVY

Současný charakter provozování ve vazbě na dosud nevyřešené aglomerace² v ČR lze shrnout v rámci následující tabulky³:

Charakter	Počet provoz. vztahů	% provoz. vztahů	Počet EO	% EO	Investiční náklady (mil. EUR) ⁴	% Invest. nákladů
Není dosud provozováno	8	2 %	22 748	0 %	28,2	2 %
Obec si provozuje sama	19	4 %	62 863	1 %	17,6	1 %
Vlastnický model	27	5 %	204 092	2 %	22,6	1 %
Smišený model	140	27 %	1 736 096	18 %	284,4	20 %
Oddílný model (vč. kombinovaného modelu)	243	47 %	6 803 997	71 %	973,2	68 %
Data chybí	77	15 %	781 298	8 %	114,2	8 %
Celkem	514	100 %	9 611 094	100 %	1 440,1	100 %

Není dosud provozováno – tato kategorie je příznačná především pro menší aglomerace tvořené jednotlivými obcemi, zahrnuje případy, kdy čistírna odpadních vod v obci je buď pouze v projektové přípravě nebo ve výstavbě, případně ve zkušebním provozu, ale tato infrastruktura nebyla dosud uvedena do řádného režimu trvalého užívání;

Obec si svou infrastrukturu provozuje sama případně některé činnosti a/nebo odborný dozor na základě servisní smlouvy zajišťují externí organizace, přičemž odpovědnost za provozování a také výběr vodného a stočného zůstává na příslušné obci;

Vlastnický model provozování – organizace odpovědná za provozování byla zřízena a je 100 % ovládána jedním vlastníkem dotčené infrastruktury a provozuje ji na základě smlouvy nebo jiného místně platného pověření (dohody, vyhlášky, směrnice apod.);

Smišený model provozování⁵ – ve smíšené společnosti je vlastníkem a provozovatelem infrastrukturního majetku jedna a táž osoba;

Oddílný model provozování – provozování infrastruktury realizováno na podkladě provozních smluv, kdy oddílné provozní společnosti jsou společnostmi s majetkovou účastí jiných subjektů než pouze vlastníka infrastruktury.

² Usnesení vlády České republiky ze dne 6. prosince 2006 č. 1391 o Aktualizaci strategie financování směrnice Rady č.91/271/EHS o čištění městských odpadních vod.

³ Údaje jsou převzaty z materiálu „Analýza možnosti financování vodohospodářských projektů z evropských fondů s ohledem na vztah vlastníků – provozovatelů“ dále jen „analýza možností financování“ zpracovaném pro MMR a zveřejněném na adrese www.strukturalni-fondy.cz. Z celkového počtu 531 aglomerací byly shromážděny údaje o 454, tj. zhruba o 85% aglomeracích.

⁴ Investiční náklady přepočítány na EUR kurzem 28,03 CZK/EUR.

⁵ Smíšený model provozování s participací soukromého kapitálu, kdy vlastníkem a provozovatelem infrastruktury je jedna a táž osoba, tj. i žadatel o dotaci, bude posuzován v rámci obecně platných postupů pro posuzování veřejné podpory, tak jako se běžně postupuje při posuzování žadatelů tohoto typu při implementaci programů EU.

Následující podmínky přijatelnosti se týkají oddílného modelu provozování s majetkovou účastí soukromého kapitálu tj. uspořádání, které bylo předmětem dosavadního zájmu Evropské komise.

A.1. Oddílný model provozování

Definice: Oddílným modelem provozování se rozumí případy, kdy provozní smlouvy jsou uzavřeny s provozními společnostmi s majetkovou účastí soukromých subjektů, jejich provoz prostřednictvím svých prostředků zajišťují. Tyto společnosti mají pracovní síly, vlastní stroje a nářadí, budovy a pozemky, koncese, oprávnění a znalosti, nutné k zabezpečení provozování dle platné legislativy.

Tento soubor opatření se vztahuje na provozní smlouvy v rámci kterých se předpokládá provozování infrastruktury spolufinancované z prostředků EU.

1. Dominantní vliv soukromého vlastnictví

Definice: Provozní společnost je osoba ovládaná a ovládající osobou je soukromý subjekt/ soukromé subjekty (§66a Obchodního zákoníku⁶).

Kategorie I - Smlouvy s termínem platnosti do konce roku 2020 Tuto kategorii lze ve vazbě na dosud nevyřešené aglomerace odhadem rozčlenit do následujících souborů definovaných termínem ukončení smluvních vztahů⁷:

Smlouvy s termínem ukončení do konce roku 2013

Celkový počet smluv: cca 18

Celkové investiční náklady: cca 760 mil. Kč - cca 27, 1 mil. €

Procento provozních smluv – oddílný model: cca 8 %

Smlouvy s termínem ukončení v období 2014 - 2015

Celkový počet smluv: cca 10

Celkové investiční náklady: cca 540 mil. Kč - cca 19, 3 mil. €

Procento provozních smluv – oddílný model: cca 4,5 %

Smlouvy s termínem ukončení v období 2016 - 2020

Celkový počet smluv: cca 48

Celkové investiční náklady: cca 2 800 mil. Kč - cca 99, 9 mil. €

Procento provozních smluv – oddílný model: cca 21,5 %

Celkem za kategorii I

Celkový počet smluv: cca 76

Procento provozních smluv –v rámci oddílného modelu: cca 34 %

Celkové investiční náklady: cca 4 100 mil. Kč - cca 146, 3 mil. €

Procento investičních nákladů ve vztahu k nákladům na splnění 91/271/EHS: cca 10,2 %

⁶ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Obchodní zákoník“). Definice ovládání dle § 66 a odst. 3 Obchodního zákoníku vychází ze znění tzv. Druhé směrnice Rady č. 77/91/ES ze dne 13. prosince 1976 v oblasti práva obchodních společností.

⁷ Údaje týkající se jednotlivých kategorií jsou odvozeny z analýzy možností financování. Celkově byly získány údaje o 212 smlouvách v rámci oddílného modelu, což činí 80 - 85% ze všech smluv v rámci tohoto modelu provozování. Oddílný model provozování přitom představuje z hlediska celkového počtu provozních vztahů cca 43 %, z hlediska potřebných investičních nákladů cca 66 %.

Smlouvy musí buď zahrnovat následující mechanismy nejpozději k datu uvedení infrastruktury financované z EU do provozu:⁸

- a. Požadavky na kvalitu vodohospodářských služeb, výkonové parametry podporující efektivitu, k tomu odpovídající sankční mechanismy a monitorovací nástroje viz bod D;
- b. Výpočet ceny pro vodné a stočné dle následujících pravidel:
  - použití metody cenového stropu (pevná cena) pro cenu obsaženou ve smlouvě při současném respektování požadavků na věcné usměrňování cen dané Zákonem o cenách⁹, vyhláškou provádějící Zákon o cenách a cenovým rozhodnutím o regulaci cen, při respektování sociálně únosné ceny vody pro obyvatelstvo; zafixování ceny pro vodné a stočné bude probíhat v periodických cyklech trvajících nejméně 5 let, přičemž po dobu fixace ceny pro vodné a stočné bude probíhat indexace cen, a to dle doporučených veřejně dostupných indexů nastavených ve smlouvě (např. pravidelně vyhlášené indexy Českého statistického úřadu);
  - podkladem pro výše uvedený výpočet ceny pro vodné a stočné uvedený v provozní smlouvě bude finanční model (obdobný k modelu, který je vyžadován jako součást koncesních projektů)¹⁰, v kterém budou zaneseny a rozvedeny všechny položky (včetně nájemného) rozhodující pro tento výpočet; finanční model zpracovaný pro období do očekávaného konce provozní smlouvy bude povinnou přílohou provozní smlouvy;
  - cena pro vodné a stočné může být jinak zvýšena pouze v případě nárůstu nákladových položek, jejichž cenu provozovatel nemůže předmětem své činnosti a mírou své efektivity ovlivnit (např. poplatky za odběr vody nebo požadavek vlastníka na zvýšení nájemného);
  - provozovatel ponese riziko vydobytí pohledávek, tj. cena pro vodné a stočné nemůže být navyšována v případě poklesu výběru vodného a stočného způsobeném jeho neplacením spotřebiteli;
  - výše kalkulačního zisku¹¹ zahrnutá do finančního modelu (dále jen „průběžně definovaný kalkulační zisk“) bude zafixována na průběžné maximální hodnoty zaručující návratnost vloženého kapitálu, a to jak ve vztahu k dokumentovanému kapitálovému vkladu provozovatele realizovaném v minulosti, tak i ve vazbě na odůvodněné potřeby kapitálového vkladu do konce trvání provozní smlouvy;
  - v návaznosti na fixovanou výši kalkulačního zisku bude ve finančním modelu stanoven i pevný režim příjmů z nájemného, přičemž tyto platby nájemného budou nastaveny tak, aby vlastníkově infrastruktury zásadně přispívaly k realizaci obnovy a přiměřeného rozvoje infrastruktury v souladu se zákonem č. 274/2001Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, ve

⁸ Kontrola stávajících a nových provozních smluv včetně související dokumentace bude zajišťována Zprostředkujícím subjektem v souladu s Manuálem pracovních postupů OP ŽP.

⁹ Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon o cenách“).

¹⁰ Prováděcí vyhláška č. 217/2006 Sb., kterou se provádí Koncesní zákon.

¹¹ „Kalkulační zisk“ vychází z Metodického pokynu MZe „Pravidla pro stanovení výše vodného a stočného k § 36 odst. 5 a 7 zákona č. 274/2001 Sb.

znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon o vodovodech a kanalizacích“); platby nájemného nebude možné snižovat oproti údajům z finančního modelu během trvání smlouvy, bude nicméně stanoven přesný mechanismus pro případnou úpravu ceny pro vodné a stočné z důvodu navýšení nájemného (nad rámec údajů ve finančním modelu) tak, aby dopad této změny byl finančně neutrální pro provozovatele;

- v případě, že kalkulační zisk v dalších letech smlouvy bude nad úrovní průběžně definovaného kalkulačního zisku, (měřeno jako procento z obrátu provozovatele souvisejícího s vlastním výkonem hlavních činností) bude rozdíl mezi reálně dosaženým kalkulačním ziskem a průběžně definovaným kalkulačním ziskem dělen ve stejném poměru mezi provozovatelem a vlastníkem infrastruktury.

nebo nejpozději do zahájení provozování infrastruktury financované z EU musí být vybrán nový provozovatel na základě řádného výběrového (zadávacího/koncesního) řízení viz oddíl B.

Ověření nastavení položek ve finančním modelu včetně „pevné“ ceny pro vodné a stočné bude provedeno nezávislým třetím subjektem kontrahovaným Řídícím orgánem (MŽP), zpráva z tohoto auditu bude k dispozici Zprostředkujícímu subjektu (SFŽP ČR) při závěrečném vyhodnocení projektu, který v případě porušení této podmínky může požadovat vrácení dotace EU.

Ve vazbě na stanovené podmínky pro přidělení dotace pro konkrétní projekt (částečně i v návaznosti na článek 57 Nařízení 1083/2006)¹² bude Řídící orgán po ukončení projektu do konce trvání provozní smlouvy v pravidelných intervalech zajišťovat kontrolu plnění výše uvedených požadavků tak, aby bylo zaručeno, že výše uvedené podmínky jsou dodržovány, a že nedochází k nepřiměřené výhodě na straně provozovatele.

Výběrové řízení na nového provozovatele musí být zahájeno v dostatečném předstihu před ukončením účinnosti stávající smlouvy z důvodu zajištění plynulé návaznosti; o vyhlášení výběrového řízení bude příslušný vlastník infrastruktury informovat Řídící orgán. Konečný příjemce bude povinen při jednáních hodnotící komise umožnit přítomnost jiné osoby (ze SFŽP, MŽP) ve smyslu odst. 4 § 75 zákona o veřejných zakázkách jako „pozorovatele“.

Veškeré výše uvedené podmínky budou stanoveny v podmínkách v Rozhodnutí pro přidělení dotace, přičemž jejich nesplnění bude mít za následek odejmutí části nebo celé výše dotace.

Začlenění smluv uzavřených po 30. 4. 2004 do této kategorie je podmíněno jejich uzavřením na podkladě realizace řádného výběrového řízení dle práva Evropských společenství. V případě, že tomu tak nebylo, smlouva automaticky spadá do kategorie IV.¹³

Tato kategorie se nevztahuje na smlouvy, které byly uzavřeny v souladu s postupy uvedenými v oddíle B tohoto dokumentu.

---

¹² Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999.

¹³ Počet provozních smluv ve vztahu k nevyřešeným aglomeracím uzavřených po vstupu ČR do EU (po 1. květnu/2004) je odhadován na 10 % ze všech smluv v rámci oddílného modelu.

Kategorie II - Smlouvy s konečným termínem platnosti po roce 2020

Tuto kategorii lze ve vazbě na dosud nevyřešené aglomerace odhadem rozčlenit do následujících souborů definovaných termínem ukončení smluvních vztahů:

Smlouvy s termínem ukončení v období 2021 - 2025

Celkový počet smluv: cca 8

Celkové investiční náklady: cca 970 mil. Kč - cca 34, 6 mil. €

Procento provozních smluv – oddílný model: cca 3,5 %

Smlouvy s termínem ukončení v období 2026 - 2030

Celkový počet smluv: cca 13

Celkové investiční náklady: cca 15 200 mil. Kč - cca 542, 4 mil. € (cca 2 600 mil. Kč - cca 92, 8 mil. € bez započtení aglomerace Praha)

Procento provozních smluv – oddílný model: cca 5,8 %

Smlouvy s termínem ukončení v období 2031 a dále

Celkový počet smluv: cca 9

Celkové investiční náklady: cca 420 mil. Kč - cca 15 mil. €

Procento provozních smluv – oddílný model: cca 4 %

Celkem za kategorii II

Celkový počet smluv: cca 30

Procento provozních smluv – v rámci oddílného modelu: cca 14 %

Celkové investiční náklady: 16 590 mil. Kč - cca 592 mil. € (z toho aglomerace Praha 12 590 mil. Kč - cca 449, 2 mil. €)

Procento investičních nákladů ve vztahu k nákladům na splnění 91/271/EHS: cca 41, 1 % (10 %)

Smlouvy musí buď zahrnovat následující mechanismy nejpozději k datu uvedení infrastruktury financované z prostředků EU do provozu:

- Smlouvy budou buď zkráceny tak, aby smluvní vztah byl ukončen nejpozději do konce roku 2020 nebo provozovatel poskytne zásadní investici do infrastruktury odpovídající délce trvání smluvního vztahu při respektování zásady proporcionality na koncesi. Výše investice bude určena na podkladě finančního modelu a bude stanovena ve smlouvě nejpozději ke dni vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace;
- Požadavky na kvalitu vodohospodářských služeb, výkonové parametry podporující efektivitu, k tomu odpovídající sankční mechanismy a monitorovací nástroje viz bod D;
- Výpočet ceny pro vodné a stočné viz Kategorie I.

nebo nejpozději do zahájení provozování infrastruktury financované z prostředků EU musí být vybrán nový provozovatel na základě řádného výběrového řízení viz oddíl B.

Ověření nastavení položek ve finančním modelu včetně „pevné“ ceny pro vodné a stočné a případné investice bude provedeno nezávislým třetím subjektem kontrahovaným Řídicím orgánem, zpráva z tohoto auditu bude k dispozici Zprostředkujícímu subjektu při závěrečném vyhodnocení projektu, který v případě porušení této podmínky může požadovat vrácení dotace EU.

Ve vazbě na stanovené podmínky pro přidělení dotace pro konkrétní projekt (částečně i v návaznosti na článek 57 Nařízení 1083/2006) bude Řídící orgán po ukončení projektu do konce trvání provozní smlouvy v pravidelných intervalech zajišťovat kontrolu plnění výše uvedených požadavků tak, aby bylo zaručeno, že výše uvedené podmínky jsou dodržovány, a že nedochází k nepřiměřené výhodě na straně provozovatele.

Výběrové řízení na nového provozovatele po ukončení platnosti stávající smlouvy musí být vyhlášeno v dostatečném předstihu před ukončením platnosti stávající smlouvy z důvodu zajištění plynulé návaznosti; o vyhlášení výběrového řízení bude příslušný vlastník infrastruktury informovat Řídící orgán. Konečný příjemce bude povinen při jednáních hodnotící komise umožnit přítomnost jiné osoby (ze SFŽP, MŽP) ve smyslu odst. 4 § 75 zákona o veřejných zakázkách jako „pozorovatele“.

Veškeré výše uvedené podmínky budou stanoveny v podmínkách v Rozhodnutí pro přidělení dotace, přičemž jejichž nesplnění bude mít za následek odejmutí části nebo celé výše dotace.

Začlenění smluv uzavřených po 30. 4. 2004 do této kategorie je podmíněno jejich uzavřením na podkladě realizace řádného výběrového řízení dle práva Evropských společenství. V případě, že tomu tak nebylo, smlouva automaticky spadá do kategorie IV.

V těch případech, kdy by případné zkrácení těchto smluv vedlo k rizikům neúměrného ekonomického zatížení na straně vlastníka infrastruktury, a tím k riziku nerealizace příslušného projektu, bude ve výjimečných případech společně s EK usilováno o dosažení kompromisního řešení u těchto smluv. Důsledkem striktního uplatnění požadavku na zkrácení těchto smluv by mohlo být nejen ekonomické zatížení na straně vlastníka infrastruktury, ale i ekonomické zatížení obyvatelstva prostřednictvím vyšších cen pro vodné a stočné, které by překračovaly hranice sociální únosnosti.

V těch případech, kdy v rámci původní smlouvy byla provozovatelem poskytnuta zásadní investice do infrastruktury, bude tato smlouva individuálně posouzena (s využitím finančního modelu) s možností ponechání smluvní délky odpovídající návratnosti takové investice. Pravidla o zákazu ohrožení hospodářské soutěže, zejména pak o zakázané veřejné podpoře však musí být dodržena.

Kategorie III - Smlouvy na dobu neurčitou

Celkem za kategorii III

Celkový počet smluv: cca 12

Procento provozních smluv – v rámci oddílného modelu: cca 5,4 %

Celkové investiční náklady: cca 320 mil. Kč - cca 11, 4 mil. €

Procento investičních nákladů ve vztahu k nákladům na splnění 91/271/EHS: cca 0.8 %

- Smlouvy budou muset být zkráceny tak, aby nejpozději do zahájení provozování infrastruktury financované z prostředků EU byl vybrán nový provozovatel viz oddíl B;

- V těch případech, kdy v rámci původní smlouvy byla provozovatelem poskytnuta zásadní investice do infrastruktury, bude tato smlouva individuálně posouzena (s využitím finančního modelu) a pojednána v rámci kategorie I s nastavením takového trvání smluvního vztahu, které bude nutné pro návratnost takovéto investice. Pravidla o zákazu ohrožení hospodářské soutěže, zejména pak o zakázané veřejné podpoře však musí být dodržena.

Kategorie IV - Smlouvy uzavřené či prodloužené se soukromými provozovateli po 30. 4. 2004 bez řádného výběrového řízení dle práva Evropských společenství

- Projekty budou přijaty pod podmínkou vyhlášení řádného výběrového řízení na nového provozovatele nejpozději do zahájení provozování infrastruktury financované z prostředků EU.

2. Dominantní vliv veřejného vlastnictví

Definice: Provozní společnost je osoba ovládaná a ovládající osobou je veřejný subjekt/veřejné subjekty (§ 66a Obchodního zákoníku).

Zahrnutí provozní smlouvy do tohoto oddílu je podmíněno zajištěním funkčnosti modelu, v jehož rámci veřejný subjekt v souladu s ustanoveními Obchodního zákoníku bude realizovat taková rozhodnutí valných hromad společnosti (např. schválením dlouhodobého podnikatelského plánu společnosti), která budou zajišťovat přiměřenou tvorbu zisku pouze ve výši nezbytné pro obnovu a rozvoj provozní infrastruktury, tvorbu nezbytných finančních rezerv a fondů provozní společnosti. Nebude tedy tvořen zisk za účelem výplaty dividend, či jiné formy zisku pro majitele provozní společnosti, přičemž veřejný subjekt jakožto osoba ovládající provozní společnost bude realizovat jakékoliv své výhody (např. výplatu nájemného) pouze v souladu s obsahem obecně závazné právní úpravy (tj. legislativy ČR i EU).

V opačném případě bude smlouva pojednána v rámci Kategorie I.

Celkový počet smluv: cca 105

Procento provozních smluv – v rámci oddílného modelu: cca 47 %

Celkové investiční náklady: cca 5 500 mil. Kč - cca 196, 3 mil. €

Procento investičních nákladů ve vztahu k nákladům na splnění 91/271/EHS: cca 13,6 %

Údaje uvedeny v této tabulce jsou převzaty popř. odvozeny z „Analýzy možností financování“ týkající se subjektů s nadpoloviční účastí veřejného sektoru. Údaje tak nemusí přesně korespondovat s výše uvedenou definicí.

Smlouvy musí zahrnovat následující mechanismy nejpozději k datu uvedení infrastruktury financované z prostředků EU do provozu:

- Požadavky na kvalitu vodohospodářských služeb, výkonové parametry podporující efektivitu, k tomu odpovídající sankční mechanismy a monitorovací nástroje viz bod D;
- Výpočet ceny pro vodné a stočné viz Kategorie I.

Ověření nastavení položek ve finančním modelu včetně „pevné“ ceny pro vodné a stočné bude provedeno nezávislým třetím subjektem kontrahovaným Řídícím orgánem, zpráva z tohoto auditu bude k dispozici Zprostředkujícímu subjektu při závěrečném vyhodnocení projektu, který v případě porušení této podmínky může požadovat vrácení dotace EU.

V případech, kdy vlastník infrastruktury nedisponoval výlučnými majetkovými právy (§ 18 odst. 1 písm. j) ZVZ)¹⁴ nebo vlastník ve vztahu k provozovateli nenaplňoval podmínky přidružené osoby (§ 17 písm. h) ZVZ) a zároveň provozní smlouvy byly uzavřeny nebo prodlouženy po 30. 4. 2004, budou příslušné projekty přijaty pod podmínkou vyhlášení řádného výběrového řízení na nového provozovatele nejpozději do zahájení provozování infrastruktury financované z prostředků EU. Výběrové řízení nebude muset být podstoupeno, pokud bude zajištěno nejpozději do doby zahájení provozování infrastruktury 100 % vlastnictví, tj. výlučná majetková práva veřejného sektoru u provozovatele infrastruktury (provozní smlouva pak nepodléhá podmínkám přijatelnosti) nebo budou ke stejnému termínu naplněny podmínky přidružené osoby. V případě naplnění kritéria dle oddílu C jsou tyto požadavky aplikovány analogicky.

Do konce trvání provozní smlouvy nesmí dojít k prodeji jakékoli části provozovaného majetku vlastněného veřejným vlastníkem do rukou soukromého sektoru, kterým by došlo k navýšení procentuální účasti soukromého sektoru u provozovatele infrastruktury. Rovněž nesmí dojít ke změně ovládající osoby.

V souladu s článkem 57 Nařízení 1083/2006 bude Řídící orgán po ukončení projektu do konce trvání provozní smlouvy v pravidelných intervalech zajišťovat kontrolu plnění výše uvedených požadavků tak, aby bylo zaručeno, že výše uvedené podmínky jsou dodržovány.

---

¹⁴ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (Zákon o veřejných zakázkách, ZVZ).

B. NOVÉ PROVOZNÍ SMLOUVY

1. Výběr nového provozovatele

Při výběru nového provozovatele je třeba vycházet z platné národní legislativy, zejména ze zákona č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení¹⁵ a zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, které transponují do českého právního řádu základní zásady obsažené ve Smlouvě o ES a evropské směrnice upravující oblast veřejných zakázek, a to směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb.

Koncese na služby nejsou v právu ES zásadně upraveny podrobnou normou, ale vycházejí *de iure* v podstatě pouze ze základních zásad obsažených ve Smlouvě o ES. Na rozdíl od evropské úpravy, která koncese na služby nijak nereguluje, Koncesní zákon upravuje podmínky uzavírání a realizace jak koncesních smluv na stavby, tak i koncesních smluv na služby, tj. nad rámcem úpravy ES.

Níže jsou uvedena pomocná kritéria pro určení postupů dle platné legislativy:

1.1. Koncesní smlouva podle zákona č. 139/2006 Sb.

- zadává veřejný zadavatel (např. obec vykonávající tzv. relevantní činnost, která obdrží dotaci od EU)
- na provozovatele je do značné míry přenesena odpovědnost a rizika spojená s vlastním provozem vodohospodářské infrastruktury;
- provozovatel nese riziko spojené s vybíráním uživatelských poplatků (vodného/stočného) – tj. zisk provozovatele je přímo závislý na míře využívání provozované infrastruktury, potažmo na výši vybraného vodného/stočného, přičemž existuje reálné riziko, že se provozovatel dostane do ztráty popřípadě, že se mu nenavráťí jeho počáteční investice do infrastruktury či jiný vstupní „poplatek“;
- provozovatel má možnost aktivně ovlivňovat výši svého zisku a závisí na jeho podnikatelské činnosti, zda zabrání případným ztrátám (provozovatel tedy může např. kvalitou poskytovaných služeb fakticky ovlivňovat počet odběratelů, příp. výši vodného a stočného apod.);
- v případě poklesu příjmů z vodného/stočného se nepočítá s kompenzací ze strany zadavatele (a to ani prostřednictvím zvyšování ceny „regulovaného vodného/stočného“);
- provozní smlouva je uzavřena na dobu určitou v trvání nejméně 5 let;
- uživatelské poplatky (vodné/stočné) odběratelé platí přímo provozovateli.

---

¹⁵ Zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (Koncesní zákon, KZ).

1.2. Veřejná zakázka podle zákona č. 137/2006 Sb.

- zadává veřejný zadavatel (např. obec vykonávající tzv. relevantní činnost, která obdrží dotaci od EU nebo obec vykonávající tzv. relevantní činnost, pokud se jedná o nadlimitní VZ)
- za plnění veškerých povinností spojených s provozováním vodovodů či kanalizací, vyplývajících ze zákona o vodovodech a kanalizacích popř. zákona o vodách, v plné míře odpovídá zadavatel (vlastník) – zadavatel tedy nese veškeré náklady spojené např. s potřebou údržby, odstraňováním havárií, změnou požadavku na kvalitu poskytovaných služeb, s hrazením pokut v případě neplnění zákonných požadavků apod. Řešení původně neočekávaných situací bude ošetřeno na zákl. smlouvy např. dalšími platbami dodavateli za řešení neobvyklé situace; bude na úvaze zadavatele, zda takové situace bude zohledňovat ve výši uživatelských poplatků (vodného, stočného);
- dodavatel nese pouze běžná podnikatelská rizika související s poskytováním požadovaného plnění, neprovádí investice, které nemusí nutně souviset s předmětem veřejné zakázky (např. vstupní „poplatek“ za možnost být dodavatelem);
- zadavatel vystupuje jako osoba odpovědná za poskytování služeb vůči koncovým uživatelům;
- poplatky (vodné/stočné) od odběratelů obvykle vybírá zadavatel, za provoz sítí poskytuje provozovateli přímé (fixní) finanční protiplnění, které není závislé na míře využívání sítí.

1.3. Tzv. „kvazikoncese“ - nadlimitní veřejná zakázka podle § 156 zákona č. 137/2006 Sb.

- zadává veřejný zadavatel (např. obec vykonávající tzv. relevantní činnost, která obdrží dotaci od EU nebo obec vykonávající tzv. relevantní činnost, pokud se jedná o nadlimitní VZ)
- na provozovatele je přenesena alespoň část odpovědnosti a rizik spojených s vlastním provozem vodohospodářské infrastruktury (např. odpovědnost za udržování odpovídajícího technického stavu, zajišťování oprav a řešení havarijních stavů popř. povinnost hradit pokuty, neplní-li provozovatel řádně povinnosti, přičemž způsobené zvýšené náklady nejsou provozovateli ze strany zadavatele kompenzovány);
- příjem provozovatele však není v zásadě závislý na míře využívání sítí tj. případná ztráta způsobená např. odlivem uživatelů či poklesem odběru, může být provozovateli určitým způsobem kompenzována;
- ze strany provozovatele nedošlo k významné vstupní investici, jejíž návratnost není od počátku jasná (provozovatel tedy neriskuje ztrátu této vstupní investice v případě podnikatelského neúspěchu);
- provozní smlouva je uzavřena na dobu určitou v trvání nejméně 5 let
- uživatelské poplatky (vodné/stočné) mohou být odběrateli placeny přímo provozovateli.

Z uvedeného vyplývá, že pravděpodobně nejčastějším postupem pro výběr provozovatele bude postup dle Koncesního zákona. Následné podkapitoly tedy řeší především postup dle tohoto zákona.

2. Délka smluv a finanční spoluúčast provozovatele

V případě, že se provozovatel nebude finančně spolupodílet na investici do infrastruktury vodovodů a kanalizací pořizované s použitím dotace z prostředků EU, bude délka uzavírané smlouvy stanovena vlastníkem tak, že její délka bude max. 10 let. V případě přímé investiční spoluúčasti provozovatele bude stanoveno delší trvání smlouvy při respektování zásady proporcionality tj. doba trvání smlouvy bude stanovena tak, aby neomezovala volnou hospodářskou soutěž více, než kolik je třeba pro zajištění splacení investice a dosažení rozumné návratnosti vloženého kapitálu, při současném zvládnutí rizika na straně provozovatele spojeného s provozováním¹⁶.

Přímou investiční spoluúčast je možno realizovat pouze tehdy, pokud nedojde ke spoluvlastnictví budované infrastruktury vodovodů a kanalizací provozovatelem.

- Požadovaná výše spoluúčasti a jeho vazba na délku smlouvy vyplynou z koncesního projektu (§ 21 a násl. KZ). V případě, že zadavatel zvolí postup ve formě koncesního dialogu mohou být tyto předpokládané hodnoty upřesněny prostřednictvím zpětné vazby od uchazečů o koncesi.

3. Hodnotící kritéria

Hlavním dílčím kritériem výběru provozovatele při posuzování ekonomické výhodnosti nabídek bude nabídková cena pro vodné a stočné tvořená v souladu s principy cenové regulace, výše provozních nákladů nebo platba za danou službu (§ 11 odst. 2 KZ a § 78 odst. 4 ZVZ).

V případě postupu dle Koncesního zákona dílčí hodnotící kritéria v rámci základního hodnotícího kritéria „ekonomická výhodnost nabídky“ by měla odrážet dřívější kroky v procesu přípravy koncesního řízení, zejména výsledky koncesního projektu. Zejména je potřeba znát:

- potřeby zadavatele a zvolený způsob jejich splnění (např. zda je žádoucí do koncese zahrnout prvek investice do infrastruktury ze strany koncesionáře),
- zvolené rozložení rizik mezi zadavatelem a koncesionářem (např. zda koncesionář má nést riziko poptávky po vodohospodářských službách nebo nikoliv),
- způsob konstrukce ceny pro vodné a stočné, včetně mechanismu smluvních sankcí., který sám o sobě vyplývá z předchozích dvou bodů.

Řešení těchto otázek poskytuje koncesní projekt a návrh koncesní smlouvy, který na něj navazuje.

V případě hodnocení ekonomické výhodnosti nabídek dle Koncesního zákona je pro vyhodnocení nabídkové ceny pro vodné a stočné, jako základního dílčího hodnotícího kritéria, možné použít následující postup:

- Zadavatel stanoví způsob konstrukce ceny pro vodné a stočné, a to rámcově v koncesním projektu a podrobně v návrhu koncesní smlouvy,

---

¹⁶ Interpretační sdělení Komise o koncesích podle práva společenství (2000/ C 121/02).

- zadavatel zpracuje finanční model, ve kterém promítne způsob konstrukce ceny pro vodné a stočné do jednoznačných matematických vzorců a zároveň zajistí kalkulaci předpokládaného příjmu koncesionáře po dobu trvání koncesní smlouvy,
- zadavatel určí předpokládané hodnoty vstupních údajů do finančního modelu, které nemůže ovlivnit koncesionář, jako je třeba nájemné a cena vody převzaté,
- uchazeči vloží své vstupy (nabídkové položky) do struktury finančního modelu a takto upravený finanční model bude de facto představovat jejich cenové nabídky,
- zadavatel zhodnotí předložené finanční modely předem definovaným způsobem.

Co se týče hodnocení smluvní úplaty koncesionáře, existují v zásadě tři varianty postupu:

- Varianta (a): zadavatel určí rok finančního modelu, který je „typický“ (např. po ukončení velkého investičního projektu) a výše ceny pro vodné a stočné v tomto roce je rozhodujícím kritériem,
- Varianta (b): rozhodujícím kritériem je diskontovaný součet ceny pro vodné a stočné po dobu trvání koncesní smlouvy,
- Varianta (c): rozhodujícím kritériem je diskontovaný součet ceny pro vodné a stočné po dobu trvání koncesní smlouvy, děleno diskontovaný součet objemu fakturované pitné vody a odváděné odpadní vody.

Varianty (b) nebo (c) se zdají být v zásadě vhodnější, protože zohledňují celou dobu trvání koncesního vztahu.

Pomocná dílčí hodnotící kritéria (tj. kritéria s menší vahou) by mohla být tato:

- vlastní hodnoty parametrů kritických výkonových parametrů, včetně hodnot parametrů v oblasti služeb zákazníkům,
- výše smluvních pokut za nedosažení výkonových parametrů,
- kritéria ve vztahu k životnímu prostředí nad rámec podmínek povolení.

4. Ustanovení zajišťující kvalitu vodohospodářských služeb včetně nástrojů podporující efektivitu

Opatření pro zajištění kvality vodohospodářských služeb a nástroje podporující efektivitu budou samozřejmě součástí každé nové provozní smlouvy - blíže viz oddíl D.

Žadateli je doporučováno využít vzorovou provozní smlouvu, která bude v nejbližší době dána k dispozici na webových stránkách Řídícího orgánu OP ŽP.

C. KRITÉRIA PRO POSOUZENÍ NUTNOSTI VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ NA PROVOZOVÁNÍ INFRASTRUKTURY SPOLUFINANCOVANÉ Z PROSTŘEDKŮ EU¹⁷

V případě, že z finančních prostředků EU výstavbou infrastruktury vodovodů a kanalizací dochází k vytvoření služby nového nebo dodatečného druhu s význačným nárůstem kvality, bude provozovatel infrastruktury financované z prostředků EU vybrán v řádném výběrovém řízení, které bude respektovat platnou národní legislativu v této oblasti.

Při určování, zda bude nutné na provoz infrastruktury financované z prostředků EU vyhlásit výběrové řízení, se bude primárně vycházet z platné národní legislativy.

Požadavek na vypsání výběrového řízení na novou infrastrukturu financovanou z prostředků EU je třeba chápat jako minimální požadavek vyplývající ze zákona, který však nemá vliv na právo vlastníka v určitém konkrétním případě, a to aniž by naplňoval jakékoli kritérium zakládající na provedení výběrového řízení, provést výběr provozovatele na novou infrastrukturu dobrovolně, pokud to nebude v rozporu s platnou legislativou a stávající provozní smlouvou, aniž by došlo k její případné úpravě dohodou. V tomto případě nebude nutné upravit nebo soutěžit provozní smlouvu pro stávající infrastrukturu (nefinancovanou z prostředků EU) podle požadavků uvedených v oddílech A resp. B.

Níže jsou definována pomocná kritéria, na základě kterých je možné určit, zda provoz infrastruktury vodovodů a kanalizací financované z prostředků EU v rámci stávajícího vodohospodářského projektu vyžaduje zahájení nového výběrového řízení či nikoli. Naplnění jakéhokoli kritéria bude zakládat na realizaci výběrového řízení na provoz infrastruktury financované z EU.

K tomu je nutné brát v úvahu, že zadavatel (resp. vlastník) nemusí postupovat podle Koncesního zákona v případě, že předpokládaný příjem provozovatele vyplývající z případné nové koncese (§ 2 prováděcí vyhlášky č. 217/2006 Sb., kterou se provádí Koncesní zákon, součet předpokládaných příjmů provozovatele z realizace předmětu provozní smlouvy v jednotlivých letech po dobu předpokládané platnosti provozní smlouvy) je méně než 20 mil. Kč bez daně z přidané hodnoty (§ 5 odst. 2 KZ).

1. Kritérium oddělitelnosti

Prvním kritériem je, zda nová vodárenská infrastruktura je objektivně oddělitelná od stávající vodárenské infrastruktury jak z hlediska věcného, tak funkčního. To znamená, že provoz této nové infrastruktury by představoval službu nového nebo dodatečného druhu (např. provoz nové kanalizace oproti provozu pouze vodovodu), která by umožňovala novému provozovateli vybírat úhradu za vodné nebo stočné. V tomto případě bude nutné vypsát nové výběrové řízení.

2. Kritérium předpokládaného příjmu provozovatele příp. rozsahu dodatečných služeb

Druhým kritériem je dopad na předpokládaný příjem stávajícího provozovatele příp. zvýšení rozsahu dodatečných služeb o více jak 20 % oproti původním hodnotám ve smlouvě.

---

¹⁷ Předpokládá se, že výběrového řízení aplikovaného dle tohoto vymezení se bude vztahovat na 20-30 % nákladů z celkového objemu potřebných prostředků pro dosažení shody se směrnicí 91/271/EHS.

Zvýšení předpokládaného příjmu koncesionáře resp. provozovatele (viz výše) o více než 20 % znamená, že koncesionář resp. provozovatel musí požádat zadavatele (resp. vlastníka) o nové schválení koncesní resp. provozní smlouvy (§ 23 KZ). Jde o analogii s dodatečnými službami, kterými je koncept běžně aplikovatelný na veřejné zakázky tak, že zvýšení částky nebo ceny stávající veřejné zakázky o 20 % (podle české právní úpravy) představuje novou veřejnou zakázku, na kterou je potřeba vypsát nové výběrové řízení. Pokud by provoz nové i stávající vodárenské infrastruktury tedy neměl žádný dopad na předpokládaný příjem stávajícího provozovatele nebo by tento předpokládaný příjem zmenšil (z důvodu, že byly zvýšeny náklady provozovatele aniž by byla zvýšena úhrada za vodné a stočné) nebo by nedošlo ke zvýšení rozsahu dodatečných služeb o více jak 20 % oproti původním hodnotám ve smlouvě, je méně pravděpodobné, že by takový provoz představoval novou koncesi příp. dodatečnou službu. Zlepšení předpokládaného příjmu stávajícího provozovatele o 20 % popř. zvýšení rozsahu dodatečných služeb o více jak 20 % oproti původním hodnotám ve smlouvě však bude znamenat větší pravděpodobnost, že jde o novou koncesi popř. veřejnou zakázku, na kterou je potřeba vypsát nové výběrové řízení (§ 23 odst. 4 KZ ve vztahu k § 23 odst. 7 ZVZ).

Vymezení základních postupů při výběrovém řízení na provozovatele infrastruktury jsou stanoveny v oddíle B.

Ustanovení zajišťující kvalitu vodohospodářských služeb a nástroje podporující efektivitu budou samozřejmě součástí každé nové provozní smlouvy – blíže viz oddíl D.

D. KVALITA VODOHOSPODÁŘSKÝCH SLUŽEB, NÁSTROJE PODPORUJÍCÍ EFEKTIVITU

Tento oddíl je komplementární k oddílu A i B, neboť jak stávající, tak i nové smlouvy musí zahrnovat nástroje podporující efektivitu. Mezi ně patří:

1. Kvalita vodohospodářských služeb

Kvalita vodohospodářských služeb, které musí provozovatel dosáhnout, včetně kvality stanovené relevantními právními předpisy, popř. i rozhodnutími veřejnoprávních orgánů, pokud jde o konkrétní smluvní vztah podle provozní smlouvy budou přednostně zapracovány v přílohách k provozní smlouvě.

2. Výkonové parametry kvality vodohospodářských služeb

Pro účely kontroly dodržování příslušných standardů požadované kvality vodohospodářských služeb ze strany provozovatele budou v provozních smlouvách zakotveny rovněž ukazatele výkonu vodohospodářských služeb poskytovaných provozovatelem. Tyto tzv. výkonové parametry budou zohledňovat zákonné ukazatele a ukazatele vyplývající z rozhodnutí veřejnoprávních orgánů, pokud jde o konkrétní vztah podle provozní smlouvy, a dále budou definovat požadavky vlastníka nad rámec této právní regulace. Výkonové parametry budou fungovat jako test toho, zda byl provozovatelem dosažen v určitém časovém horizontu určitý standard požadované kvality vodohospodářských služeb. Pokud by tomu tak nebylo, provozovatel bude vystaven riziku penalizace (viz „Sankce v provozních smlouvách“ níže), a to v míře odpovídající závažnosti nesplnění standardů požadované kvality vodohospodářských služeb.

Žadatel bude mít k dispozici metodickou pomůcku pro návodnou inspiraci - tzv. Katalog výkonových parametrů uveřejněný na webových stránkách Řídícího orgánu OP ŽP. Dále je možné použít relevantní publikace International Water Association (IWA, Mezinárodní vodohospodářské asociace).

3. Monitoring výkonových parametrů kvality vodohospodářských služeb

Systém monitoringu výkonových parametrů kvality vodohospodářských služeb bude spočívat v závazku provozovatele (1) průběžně informovat vlastníka o zajišťování výkonu služeb a o případných porušeních závazků v rámci poskytování vodohospodářských služeb, (2) vypracovat a vlastníkovi předložit v pravidelných intervalech zprávu o zajišťování výkonu služeb a o případných porušeních závazků v rámci poskytování vodohospodářských služeb za předchozí kalendářní měsíc a (3) zpracovávat Zákonem požadovanou provozní evidenci v zastoupení vlastníka (pokud tento závazek provozovatele vyplývá z příslušné provozní smlouvy).

Tento systém monitoringu musí být v souladu se značně rozvinutou právní úpravou v oblasti monitoringu poskytování vodohospodářských služeb.

Při monitoringu efektivity provozování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu bude využíván i zákonem stanovený technický audit vodovodů a kanalizací.

4. Sankce v provozních smlouvách

Vedle odkazu na sankce zakotvené v příslušných právních předpisech budou v provozních smlouvách zakotveny jak sankce kompenzačního typu (ve vztahu ke škodám či nákladům vlastníka) tak sankce motivačního typu (za účelem řádného poskytování vodohospodářských služeb provozovatelem). Systém sankcí bude nastaven tak, aby provozovatel nebyl pokud možno penalizován vícekrát ze stejného důvodu.

Systém smluvních sankcí („platebních mechanismů“) bude diferencovaný zejména podle míry následků způsobených vlastníkovi popř. odběrateli a podle závažnosti provinění provozovatele.

Tento systém stanovený vlastníkem bude součástí dokumentace pro výběr provozovatele nové infrastruktury a na základě zvolené strategie vlastníka se může stát jedním z hodnotících kritérií výběru.